

PATVIRTINTA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos priežiūros centro l. e. p. direktoriaus
2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-1

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO ŠEIMOS GYDYTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Šeimos gydytojas, tai gydytojas, baigęs universitetines medicinos studijas ir šeimos gydytojo rezidentūrą, turintis galiojančią licenciją verstis medicinos praktika pagal šeimos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

2. Šeimos gydytojas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros specialistais ir kitais specialistais, teikia asmens sveikatos priežiūros paslaugas visų amžiaus grupių pacientams, tikslingai ir veiksmingai panaudodamas sveikatos priežiūros išteklius. Taip pat šeimos gydytojas turi būti įvaldęs informacinių technologijų programas. Jį į darbą priima (surašydamas darbo sutartį) ir atleidžia įstaigos direktorius.

3. Šeimos gydytojas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma MN 14:2019 „Šeimos gydytojas“, įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, įstatais, savo pareigybės aprašymu, yra tiesiogiai pavaldus direktoriaus pavaduotojui medicinos reikalams. Šeimos gydytojui yra pavaldus kartu dirbantis bendrosios praktikos ar bendruomenės slaugytojas.

II SKYRIUS TEISĖS

4. Šeimos gydytojas turi teisę:

4.1. verstis šeimos gydytojo praktika teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

4.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

4.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

4.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

4.5. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

4.6. nustatyti vaiko gimimo momentą Lietuvos Respublikos vaiko gimimo momento nustatymo įstatymo nustatyta tvarka;

4.7. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

4.8. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

4.9. atlikti asmens laikinojo nedarbingumo ekspertizę;

4.10. pavaduoti vaikų ligų gydytoją ar vidaus ligų gydytoją jų atostogų, ligos, mokymosi metu, nes įstaigos gydytojai dirba komandoje su aukščiau minimais specialistais, gydytoju akušeriu ginekologu bei gydytoju chirurgu;

4.11. šeimos gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

5. Šeimos gydytojas privalo:

5.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

5.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir įstaigos licenciją tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

5.3. šeimos gydytojo kompetencijai nepriskirtais atvejais pacientui, kuris į jį kreipiasi, suteikti būtinąją medicinos pagalbą ir pacientą nusiųsti pas gydytoją, turintį licenciją verstis atitinkama medicinos praktika;

5.4. bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

5.5. suteikti informaciją pacientui apie sveikatos stiprinimą, išsaugojimą ir ligų profilaktiką;

5.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

5.7. pagal kompetenciją vykdyti sveikatos programas;

5.8. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

5.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

5.10. laikytis licencijuojamos gydytojo veiklos sąlygų;

5.11. tvarkyti šeimos gydytojo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

5.12. paaiškinti šeimos gydytojo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

5.13. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

5.14. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

5.15. nediskriminuoti pacientų dėl lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų;

5.16. teisės aktų nustatyta tvarka pranešti teisėsaugos bei kitoms įgaliotoms valstybės institucijoms apie sužalotus pacientus, kuriems žala galėjo būti padaryta nusikalstama veika;

5.17. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių gydytojo praktiką, nustatytas pareigas.

5.18. padėti organizuoti socialinę pagalbą socialiai remtiniams žmonėms;

5.19. vykdyti privalomas sveikatos programas;

5.20. prižiūrėti šeimos gydytojo aptarnaujamoje teritorijoje esančius vaikų darželius, mokyklas, globos namus;

- 5.21. tinkamai, kokybiškai, laiku vykdyti funkcijas ir atlikti duotus teisėtus pavedimus;
- 5.22. deklaruoti privačius interesus pateikiant privačių interesų deklaraciją bei, atsiradus ar pasikeitus pateiktoje deklaracijoje nurodytiems duomenims, patikslinti/papildyti pateiktą deklaraciją;
- 5.23. laikytis darbo drausmės, vidaus darbo tvarkos, darbo saugos taisyklių ir kitų lokalinių teisės aktų.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

6. Šeimos gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kurie įgyjami baigus šeimos gydytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulinant įgytą profesinę kvalifikaciją atsižvelgiant į medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

7. Šeimos gydytojas turi žinoti:

- 7.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
- 7.2. asmens duomenų apsaugos principus;
- 7.3. medicinos statistikos pagrindus;
- 7.4. sveikatos draudimo pagrindus;
- 7.5. sveikatos teisės pagrindus;
- 7.6. naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis.

8. Šeimos gydytojas turi išmanyti:

- 8.1. saugos darbe reikalavimus;
- 8.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;
- 8.3. ligų epidemiologiją, etiologiją, patogenezę, diagnostiką ir gydymą bei jų profilaktikos principus;
- 8.4. žmogaus psichologijos ypatumus, dažniausius psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją, taip pat socialinių veiksnių įtaką;
- 8.5. pagrindinius slaugos principus;
- 8.6. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus priklausomai nuo amžiaus;

- 8.7. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;
- 8.8. įrodymais pagrįstos medicinos principus;
- 8.9. sveikos gyvensenos principus ir sveikatos mokymo metodikas;
- 8.10. profesinės sveikatos ir darbo medicinos principus;
- 8.11. imunoprofilaktikos principus;
- 8.12. bendruosius asmens sveikatos priežiūros organizavimo principus.

9. Šeimos gydytojas turi gebėti:

- 9.1. konsultuoti pacientą;
- 9.2. atlikti bendrą paciento ištyrimą;
- 9.3. atlikti specialų paciento ištyrimą;
- 9.4. prižiūrėti normalų nėštumą pagal nėštumo priežiūros aprašą;
- 9.5. sudaryti skiepų planą ir vertinti skiepavimo indikacijas ir kontraindikacijas;
- 9.6. valdyti karščiavimo, skausmo, dusulio sindromus;
- 9.7. atlikti asmens profilaktinį sveikatos tikrinimą tokį tikrinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.8. pagal klinikiniu duomenis įtarti asmens neblaivumą ir psichoaktyviųjų medžiagų sukeltą apsvaigimą;
- 9.9. įtarti smurto artimoje aplinkoje apraiškas;
- 9.10. įtarti, diferencijuoti, diagnozuoti ir gydyti sveikatos sutrikimus, būkles ir ligas, prireikus pasitelkdamas kitus asmens sveikatos priežiūros specialistus;

9.11. paskirti tyrimus, reikalingus šeimos gydytojo kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti, bei vertinti jų rezultatus;

9.12. atlikti procedūras, būtinas šeimos gydytojo kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti ir gydyti;

10. Šeimos gydytojas turi gebėti įtarti ir pagal kito asmens sveikatos priežiūros specialisto rekomendacijas gydyti ligas/būklės, nurodytas Lietuvos medicinos normoje MN 14:2019 „Šeimos gydytojas“;

11. Šeimos gydytojas turi laiku siųsti pacientą specializuotos pagalbos, įtardamas ligas/būklės, nurodytas Lietuvos medicinos normoje MN 14:2019 „Šeimos gydytojas“.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

12. Šeimos gydytojas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų atlikimą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Susipažinau ir sutinku

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)